

Особливості впровадження в бюро судово-медичної експертизи системи управління якістю за стандартом ISO 9001:2009 Савченко С.В., Черняк В.В.	42
Аналіз комісійних та комплексних судово-медичних експертиз у випадках настання смерті, проведених в Житомирському обласному бюро судово-медичної експертизи за 2010 – 2014р.р. Короткевич Л.В., Зозуля В.М., Скубенко А.Я.	48
Основні складові "Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика" В. Д. Мішалов	51
Аналіз причин ексгумацій та результатів повторних експертиз ексгумованих трупів за даними ДУ "Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України" Личман Т.В., Петрошак О.Ю., Варфоломєєв Є.А.	58
Алгоритм рентгенологічного аналізу ортопантомо-грам з метою обрахування комплексних констатних антропометричних індексів та оцінки атрофії альвеолярної частини нижньої щелепи Мішалов В.Д., Костенко Є.Я., Костенко С.Б., Гончарук-Хомин М.Ю., Войченко В.В.	63
Аналіз даних комісійних судово-медичних експертиз ДУ "Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України" щодо дефектів надання медичної допомоги Плетенецька А.О.	68
Гіпотетико-індуктивний метод як основа інформаційно-навчальної експертної системи у випадках смерті від колото-різаних поранень В. В. Зосіменко	72
Відображення ротаційного руху снаряду в структурі перелому діяфізу плечової кістки О. В. Михайленко	74

АНАЛІЗ ДАНИХ КОМІСІЙНИХ СУДОВО-МЕДИЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ ДУ «ГОЛОВНЕ БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ МОЗ УКРАЇНИ» ЩОДО ДЕФЕКТІВ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Плетенецька А.О.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шухіча

Питання якості та правильності надання медичної допомоги повстало особливо гостро, що підтверджується неухильним зростанням кількості судово-медичних експертиз, призначених в Україні у рамках кримінальних і цивільних справ по звинуваченню лікарів у неякісному наданні медичної допомоги. Слід зазначити, що поряд з помилками, які допускаються клініцистами у наданні медичної допомоги, судово-медичні експерти, у свою чергу, самі допускають помилки при проведенні таких експертиз.

Метою дослідження було виявлення помилок, допущених при наданні медичної допомоги, шляхом аналізу комісійних судово-медичних експертиз, виконаних у ДУ «Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України».

Матеріал та методи. Матеріалом досліджень були судово-медичні експертизи, виконані у судово-медичному відділі ДУ «Головного бюро судово-медичної експертизи МОЗ України» за 2012-2014р.р. за справами стосовно дефектів надання медичної допомоги. Отримані дані підлягали статистичній обробці. При статистичному аналізі даних з експертиз, проведених у судово-медичному відділі ДУ «Головного бюро судово-медичної експертизи МОЗ України», було виявлено, що серед усіх експертиз загальна кількість експертиз за «лікарськими справами» збільшилась від $19,16 \pm 1,46\%$ у 2012 р до $23,56 \pm 1,46\%$ у 2014 р. При цьому, кількість змінених експертиз збільшилася з $18,49 \pm 0,9\%$ у 2012 р до $19,87 \pm 0,9\%$ у 2014 р. Найбільша питома вага експертиз стосовно лікарських справ належала до акушерсько-гінекологічної та хірургічної спеціальностей – $28,44 \pm 2,44\%$ та $22,9 \pm 2,44\%$, відповідно. Кількість надісланих експертиз з різних регіонів України не завжди співвідносилася з густотою населення даних областей. Так, наприклад, найбільша кількість

експертиз 34 (8,11 ± 0,35%) була з Харківського ОБСМБ, у той час, як Харківська область займає четверте місце за чисельністю населення, за даними Державного комітету статистики України на 1.04.2014р., після Донецької, Дніпропетровської області, м. Києва. Другою за кількістю експертиз є Одеська область – 33 експертизи (7,88 ± 0,35%), яка за чисельністю населення займає шосте місце. Третє місце займає Донецька область, яка за чисельністю населення найбільша в Україні. Далі йдуть Львівська, Луганська області та м.Київ- по 22 випадки (5,25 ± 0,35) та АР Крим-21 випадок (5 ± 0,35%). Максимальна кількість змінених експертиз була у Вінницькій- 6 випадків (60 ± 3,02%), Житомирській- 2 випадки (50 ± 3,02%), Київській- 3 випадки (42,86 ± 0,35%), Сумській- 4 випадки (36,36 ± 3,02%) та Харківській - 9 випадків (26,47 ± 3,02%) областях. Серед медиків, що припускалися при проведенні експертиз, були виділені наступні: відсутність в протокольних частинах висновків будь-яких відомостей з діючих нормативних документів, а у деяких випадках- і найменування цих документів; відсутність у висновках експертів формулювання про наявність або відсутність дефектів надання медичної допомоги, а також причинно-наслідкового зв'язку між несприятливим наслідком та діями (бездіяльністю) лікаря; неможливість експертної роботи: при наявності в постанові нумерації питань відповіді на них даються інколи без нумерації, або частина питань постанови залишається проігнорованою, відомості про експерта, який виконував експертизу чи дослідження, викладлися не повністю (місце роботи за фахом, кваліфікаційний клас, ранг, стаж роботи за фахом), або замість найменування займаної посади - "судово-медичний експерт" вказують - "судовий експерт"; при оформленні підсумків часто звертала на себе увагу необґрунтована лакованість викладу думки, або ж навпаки проміздість та запутаність експертних суджень. Все це може стати приводом до звинувачення експерта у несумлінності, сумніву щодо його кваліфікації, або навіть недовіри до складеного висновку і на цій підставі – до призначення повторної експертизи.

Ключові слова: судово-медична експертиза, лікарські помилки.

ANALYSIS OF THE DATA OF COMMISSION FORENSIC EXAMINATIONS IN SI "THE MAIN BUREAU OF FORENSIC EXAMINATION OF MINISTRY OF THE HEALTH OF UKRAINE" IN CASES OF DEFECTS IN MEDICAL CARE

Pletenetskaya A.

Department of Forensic Medicine NMAPE named PL Shupyk

The issue of quality and accuracy of medical care is particularly acute in modern life, this fact is even noted in the mass media [1-4]. It's confirmed by the steady increase in the number of forensic examinations intended in Ukraine in criminal and civil cases against physicians in bad providing medical care. At the same time, it should be noted that along with the errors that allowed by physicians clinicians to provide medical care, forensic experts themselves make mistakes in conducting examinations for "Doctoring".

The aim of the study was to identify errors in the provision of medical care by analyzing the commission forensic medical examinations, performed in the SI "The Main Bureau of Forensic Examination of Ministry of the Health of Ukraine".

Material and methods. The research materials were forensic examinations performed by a medical forensic department SI "The Main Bureau of Forensic Examination of Ministry of the Health of Ukraine" for 2012-2014 years in cases of defects in medical care. The data were subjected to statistical analysis.

In the statistical analysis of the examinations conducted in the forensic medical department it was found that the total number of examinations for "Doctoring" increased from $19,16 \pm 1,46\%$ in 2012 to $23,56 \pm 1,46\%$ in 2014. However, the significant is the increasing of the number of changed examinations of $18,49 \pm 0,9\%$ in 2012 to $19,87 \pm 0,9\%$ in 2014. The largest share of expertise concerning with medical cases belonged to obstetric and surgical specialties - $28,44 \pm 2,44\%$ and $22,9 \pm 2,44\%$, respectively. The number of sent examinations from various regions of Ukraine wasn't always correlated with data of the population density. For example, most of 34 examinations ($8,11 \pm 0,35\%$) was from Kharkiv RB, while as Kharkiv

region ranks fourth in population, according to the State Statistics Committee of Ukraine on 1.04.2014r., after Donetsk, Dnipropetrovsk regions, m. Kyiv. The second is the number of examinations in Odessa region - 33 examination (7,88 ± 0,35%), which in terms of population is the sixth. The third place occupies Donetsk region (5,97 ± 0,35%), which is largest in terms of population the largest in Ukraine. Next are Lviv, Lugansk and Kyiv city- in 22 cases (5,25 ± 0,35) - and ARC-21 cases (5 ± 0,35%). The maximum number of examinations was modified in Vinnytsa- 6 cases (60 ± 3,02%), Zhytomyr- 2 cases (50 ± 3,02%), Kyiv - 3 cases (42,86 ± 0,35%), Sumy- 4 cases (36,36 ± 3,02%) and Khar'kiv - 9 cases (26,47 ± 3,02%) lack of any information from existing regulations in protocol parts of the conclusions, and in some cases- names of these documents; lack of formulation of the presence or absence of defects of care in expert opinion, and a causal link between adverse effects and actions (or inaction) doctor; shortcomings of expert work: numbers of answers given sometimes without numbering, or part questions were ignored, information about the expert, who performed the examination or investigation, wasn't completely about the expert, qualification class, rank, experience professional work), instead of his position - "forensic expert" was pointed - "legal expert"; often drew the attention that results were unsubstantiated, or vice, expert judgments were huge and complexity. All this can lead to a prosecution expert in bad faith, doubt about his qualifications, or even distrust of the conclusion and for this reason - to appointment of repeat the examination.

ТЕЗИ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ В
ГАЛУЗІ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ
ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ
СУДОВО-МЕДИЧНИХ
ЕКСПЕРТИЗ У ВІДДІЛІ
КОМІСІЙНИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА У ВІДДІЛІ ЕКСПЕРТИЗИ
ТРУПІВ»

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE

«Recent advances in forensic
medicine and problems in
performing forensic medical
examination at the department
of Commission Examinations
and Department of Examination
of Corpses»

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Державна установа «Головне бюро судово-медичної експертизи
МОЗ України»

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

КЗ ЛОР «Львівське обласне бюро судово-медичної експертизи»

Національна медична академія післядипломної освіти

ім. П.Л. Шупика

Асоціація судових медиків України

та навчало «Сучасні досягнення судово-медичної науки та експертизи»

інформаційний лист МОЗ України – Українського центру чоловічої медичної

формациі та постійно-ліцензійної роботи № 8-ф-2016).

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Сучасні досягнення в галузі судової медицини та проблемні
питання при проведенні судово-медичних експертиз у відділі
комісійних експертиз та у відділі експертизи трупів»

Львів,
2-3 червня 2016р.